

Tre frågor om hjälpmedelssituationen och om färdtjänstsituationen i Region Stockholm

Intervju med Kristdemokraterna

Närvarande KD:

Samuel Klippfalk och Fredrik Wallén

Närvarande RH-gruppen:

Linda Nordqvist och Therese Lagerman

Hjälpmedelssituationen: Samuel Klippfalk svarar på samtliga:

Fråga 1) Varför tror ni att vi från funktisrörelsen inte tillfrågades i en så betydelsefull fråga som den beslutade försämringen av hjälpmedelssituationen i Region Stockholm är. Hur förbättrar vi gemensamt samarbetet mellan Region Stockholm/HSF och funktisrörelsen i regionen framöver?

- Jag har inte en helt dagsfrisk uppdatering om hur det går med den här utredningen. Men jag vet att när man fattade beslutet hösten 2020 hade man möten med olika funktionsrättsorganisationer. Förvaltningen frågade även om man kunde komma med förslag på vilka besparingar man kunde göra, när frågan om hjälpmedel, behandlades. Så vitt jag vet inkom inga förslag, vilket i sig inte är så konstigt då man inte vill att det ska göras några besparingar. Men som politiker måste man ibland ta beslut och väga olika saker mot varandra. Så av ibland, kanske dåliga val, var det här det man valde att gå vidare med. Jag tar ansvar för det, även om jag inte var med och fattade besluten då. Sedan får man även komma ihåg att det här är en väldigt liten del av hela hjälpmedelsbudgeten.

- Vad gäller samverkan med er funktionsrättsorganisationer, det tycker jag är viktigt. Det anser jag att man på förvaltningen ska ha i fortsättningen kring arbetet med den här utvärderingen. Det tar jag med mig, jag ska ha möten med dem inom kort.

Fråga 2) Vad ska ni göra för att rätta till den här situationen?

- Det är ju så att det finns inget beslut om att överföra ståstöd specifikt till egenansvar. Utan det räknas fortfarande till ett förskrivningsbart hjälpmedel. När förvaltningen tittade på vilka hjälpmedel som skulle omfattas av egenansvar så tänkte de; vilka produkter brukar finnas i ett normalt hem, där man inte har behov av hjälpmedel och de produkter man kan hitta i den öppna handeln. Det är sådana produkter som gått över till egenansvar, vilket leder till er nästa fråga.

Fråga 3) Rent principiellt, hur ställer ni er till att Regionens tjänstemän bortser från aktuell forskning, bekostad av regionen, som grund för ett så viktigt beslut?

- Man kan konstatera att tyngdtäcken kan vara en positiv effekt för dem som använder det. Jag vet att man inom äldreomsorgen jobbar med det, de som är boende på särskilt boende bäddas om med ett tyngdtäcke för att de ska känna sig mer omslutna än med ett vanligt täcke och de sover bättre. Det är den ena vågskålen. Den andra är vad som är egenansvar och vad som finns i den öppna handeln. Det går att köpa tyngdtäcken, det är inte en väldigt unik produkt. Det var också den enskilda största kostnaden när man såg över beslutet. Det är som det är med forskning, forskningsläget uppdateras hela tiden med ny forskning. Metodrådet har inte ändrat sin rekommendation gällande tyngdtäcken trots den här studien ni hänvisar till publicerats. Man har ännu inte gjort någon ny bedömning, men kommer det fler studier som pekar i samma riktning så kommer man ha mer evidens att luta sig mot och då kommer troligtvis bedömningen att ändras. Men då måste man

kanske dra en skillnad. Säg att det billigaste tyngdtäcket kostar mellan 500 – 1000 kronor och de som kostar 10 gånger så mycket, vad är skillnaden i effekt? Och vad ska ges till en person inom ramen för hjälpmedel? Men som sagt, så pass mycket inom forskningen pekar åt andra riktningen, att vi anser att det är egenansvar.

Tre frågor om färdtjänstsituationen i Region Stockholm

KD

Närvarande

Fredrik Wallen KD regionpolitiker och ordförande i färdtjänstnämnden

Therese Lagerman ställde frågorna

(Bakgrund 4) Att begränsa rullstolstaxin är att begränsa mångas liv. Tidigare beslöt Region Stockholms att antalet resor med rullstolstaxi ska begränsas till 500 per år. I stället för att vara behovsstyrt. Beslutet var en konsekvens av att ett fåtal personer gjort påfallande många resor med rullstolstaxi under perioden 1 januari 2017 till 30 april 2018.

(Case 4) Det existerar inget fusk, det är ingen brukare som har blivit dömd. Idag är det bara cirka 50 personer som åker mer än 500 resor per år i Region Stockholm. Det finns därför ett underutnyttjande av taxiresor i Region Stockholm.

[Fråga 4] Hur ser ni på fri tilldelning av färdtjänstresor? Alltså resor efter behov. Motivera gärna varför ni är för eller emot fri tilldelning?

Svar ifrån Fredrik Wallen

Dessa frågor jobbar ju jag med varje dag.

Fram t o m årsskiftet 2018-2019 var det fri tilldelning el obegränsad tilldelning av färdtjänstresor vid behov vid rullstolstaxi .

Färdtjänst för de som reser med vanlig färdtjänst var ju 198 resor under denna period.

Vi införde då i budgeten 2019 ett grunddelningstak vi kallade det för fritidsresor för rullstolstaxi och det blev 500 resor per år. Det fanns en lång bakgrund till det. När den här beslutsprocessen drog igång på allvar inför budgeten 2019 då var det väldigt mycket skrivelser och ngt som vi själva upptäckt att det var ett fåtal rullstolsressenärer på pappret som var ute och åkte dygnet runt och det var väldigt stora kostnader och det förstärkte debatten. Men man ska ha klart för sig att planeringsdokumenten där man satt och planerade ifrån professionella tjänstemän ifrån färdtjänstverksamheten där man planerade för färdtjänsten att det finns ett tilldelningstak för fritidsresor för vanlig tax och det borde även finnas för rullstolstaxi.

Och så blev det så .

Och så har vi arbetat de senaste åren. Resetilldelning är ju 2022 för vanlig taxi är 2016 och för rullstolstaxi 512resor.

Man ska komma ihåg att detta är grund tilldelning.

Har du arbete så kan du få xtra beslut om konkreta arbetsresor.

Studerar du på högskola så kan du få du xtra beslut om konkreta studieresor.

Väsentliga resor utöver dessa är generellt svårare att få beslut på det ser även jag.
Just nu är det detta som gäller 2022.

216 resor för färdtjänst

512 resor för färdtjänstbuss

Och sen studieresor och arbetsresor .

I december i år ska det komma att fattas ett nytt tilldelnings beslut och det ska ju ske utifrån budget utifrån vad man kommit fram till och så .Men jag ska samtidigt säga att det finns ju inte nu några politiska planer på att frångå tilldelning av färdtjänstresor om tilldelning av färdtjänstresor och det ska ju ske utifrån budget det finns ju inte ngr politiska planer om att frångå en grundtilldelningen att det kommer vara antals styrt i region Stockholm även fortsättningsvis .

Fältet är ju öppet och man ska ej vara för kategorisk när det gäller nytt budgetbeslut för 2023 osv.

Det finns inga planer som sagt att gå ifrån detta om grundtilldelning.

Och varför har vi det?

En förklaring jag brukar ge är att färdtjänsten ska hålla god kvalite.

Den ska gå i tid ,vara ekonomisk hållbar ,ej kunna missbrukas .

Det är ett stort system det här och vi har väldigt många delar som vi spelat in i det på initiativ av region Stockholm .

Vi har högkostnadsskydd, trappklättrare att man ska kunna boka dygnet runt ,att man ska kunna åka på sitt färdtjänstkort i allmän kollektivtrafik .

För att få detta att gå ihop så är ju min bild av att att vi måste kunna beräkna vad det är för resetilldelning man har.

Det finns inte utrymme för ett sk fritt resande. el resor efter behov.

Ska säga lite om detta med fusk.

När det handlar om fusk inom färdtjänsten .

Vi har ju ett väldigt generöst system när man väl fått sitt färdtjänst tillstånd .Och det innebär ju att om man ser att något gått fel gått fel på ett sätt att förvaltningen kan misstänka att detta är ju resor som inte skett men på något sätt så har betalning utgått ifrån det då är de instruerade i om detta är brottsligt så ska ju det anmälas till polisen. Jag är tjänstledig från polisen som polisiär förundersökningsledare och jag vet att detta är jättesvårt att bevisa.

Man kan se att det rimligen finns ngt som ej gått rätt till men att leda bevis till det flera år. det går ju inte.

Och det är ju det vårt ansvar för att få den ekonomiska hållbarheten att hela tiden tänka på att få ett system som är tillgängligt, kommer i tid ,håller en hög kvalite men det ska inte kunna missbrukas men vi måste ha egna administrativa rutiner som självklart ej ska gå ut över våra resenärer men vi måste ha det för att förebygga detta.

(Bakgrund 5) Coronapandemin satte stora delar av samhället ur funktion. För taxibranschen blev pandemin ett dråpslag. Taxiföretag gick i konkurs och de stora taxibolagen tvingades säga upp chaufförer.

(Case 5) Det saknas 1000 bilar i Stockholms län och chaufförer. Detta innebär nu långa väntetider för att få en taxi. Funktionsnedsatta vågar sig knappt utanför dörren av rädslan för att inte komma hem. De blir isolerade och resultatet blir att de får sämre fysisk och psykisk hälsa.

[Fråga 5] Hur ser ni på det och vilka åtgärder vill ni sätta in för att vända den utvecklingen?

Om man tar det som verkligen varit en stötesten och hållit oss i färdtjänsten och de som arbetar i taxi branchen och i trafikförvaltning uppe under hela nätterna i november /december .

När pandemirestriktionerna lyftes bort i praktiken Resandet började öka. Då var taxi ju branschen redan reducerad. Detta gällde i viss mån specialfordon men framförallt vanliga taxibilar saknades och när det las ut en resebeställning så fanns det inga taxibilar . Och då ramlade vår tidspassning ner till 80 procent. Och då kan ju de som ej är ej så insatta kan tänka sig att 80 procent är ju att 8 av 10 ggr går bra sen är det ju inte alla 20 procenten det finns ju ett utrymme - de flesta av dessa resor är försenade ca 10-20 min. Det handlar om enskilda personer och som har stort behov och som har stor nytta av den här resan och om det går bra 8 ggr av 10 ggr det är ju ingen glädje som innebar en havererad resa som ställde till det för dem

Just nu så har ju ej taxibranschen ej återhämtat sig.

Det fattas ca 800-1000 bilar idag för att kunna uppfylla behovet av resor idag.

Det kommer ta tid att utöka antalet bilar och chaufförer .

Nu har vi en tidspassning på 90 procent .

Vad vi gör nu i färdtjänsten är att vi ska upphandla vanlig färdtjänst i år.

Det ska bli spännande att få till att de ska gå i tid samt att vi måste få erfarna färdtjänstchaufförer.

Det finns mycket att jobba med i framtiden .

(Bakgrund 6) Det har under de senaste åren skett försämrade villkor för färdtjänstanvändare när det gäller regler för resor.

(Case 6) *Vidareresor*, (exempel) om du släpper av ditt barn på dagis så måste du beställa en ny taxi för att åka vidare. Tidigare väntade taxin, nu måste du beställa och vänta på en ny taxi. *Arbetsresor under arbetstid*. Arbetsgivare får bekosta resor under arbetstid. Försvårar ett fungerande arbetsliv. *Extra tilldelning av resor för träning*. Funktionsnedsatta tvingas

använda sina fritidsresor. De som har mer behov får ansöka om det. De flesta får avslag, endast ett fåtal godkänns.

[Fråga 6] Förändringarna har inneburit en försämring. Hur ser ni på det?

Riktlinjerna för färdtjänststockholm är ett dokument på 26 sidor – vad ger vi utöver lagen om kommunal färdtjänst? Som ska tillhandahållas av Stockholmsregionerna? Svaren finns i detta dokument.

Lagen om kommunal färdtjänst som funnits sedan 1998 säger att kommunerna ska tillhandahålla färdtjänst med god kvalite ,den ska prissättas enligt rimliga ramar och den kan inskränkas .Men om den ska inskränkas för arbetsresor så krävs det synnerliga skäl.

Vi i region Stockholm har tagit fram egna riktlinjer när det gäller viaresor .

Viaresor -Resor via förskola, skola och fritidshem ska enligt riktlinjer med samma bil ta 20 minuter .

Vad jag vet är att jag bad förvaltningen om underlaget ifrån dem om dessa resor.

De kan se att det är ett fåtal personer som har flera barn som ska till skolan och att systemet funkar inte ännu för detta.

De får xtra tilldelning av resor för att få tillvaron att fungera.

Det ska fungera!

Ta gärna upp om ni upplever att detta ej fungerar.

Det är inte många som har problem med det enligt mig och förvaltningen.

